

Erkenningsregeling

Algemeen	
Beschrijving instrument:	<p>Er bestaan twee vormen van erkenningsregelingen: (1) onafhankelijke erkenningsregelingen en (2) erkenning door brancheorganisaties. Een onafhankelijke erkenningsregeling is toegankelijk voor elk bedrijf dat aan de gestelde eisen voldoet. Voor erkenning door een brancheorganisatie is lidmaatschap van deze organisatie verplicht en kunnen soms ook nog aanvullende eisen worden gesteld.</p> <p>Erkende ondernemingen krijgen vaak het recht een logo of keurmerk te voeren (zie ook instrument 'keurmerk').</p>
Kwalificatie instrument:	<p>Een erkenningsregeling wordt dikwijls ingesteld door een branche of beroepsgroep, en slechts soms door de overheid. Om die reden spreken we niet over een (volledig) formeel beleidsinstrument. Een erkenningsregeling is bedoeld om bepaald gedrag te stimuleren. Op het niet navolgen van de in de regeling geformuleerde vereisten kunnen sancties volgen. De overheid hoeft geen actieve rol te hebben en er is daarom hooguit sprake van een indirect beleidsinstrument en co-productie van beleid.</p> <p>Een erkenningsregeling wordt ingezet om de implementatie van geformuleerd beleid te helpen uitvoeren. Het instrument kan daarom worden gekwalificeerd als een effector.</p> <p>De regeling ziet op een afgebakende doelgroep en is om die reden een specifiek instrument. Tegenover de erkenning staan ook verplichtingen, waardoor er sprake is van wederkerigheid. Tot slot is het uitgangspunt van een erkenningsregeling dat de overheid zaken niet oplegt, maar vooral als medemaatschappelijke actor zaken wil stimuleren. Het uitgangspunt is daarmee vooral horizontale verhoudingen.</p>
Juridische definitie:	Erkenningsregeling is als zodanig niet vastgelegd bij wet. Het kan dat de wet voorschrijft dat richtlijnen dienen te worden gewaarborgd door middel van het afgeven van erkenningsregeling.
Kenmerken op een rij	
Typering probleem	Een erkenningsregeling kan gebruikt worden om informatieproblemen op te lossen. Daarvan is sprake als de ene partij meer weet dan de andere waardoor een scheve machtsverhouding in de hand wordt gewerkt. Een erkenningsregeling kan tevens gebruikt worden om de handhaving van normen te vereenvoudigen, omdat het de transparantie van gedragingen vergroot. Tot slot kan het als een minimale kwaliteitseis gebruikt worden (in het kader van waarborgen kwaliteit). Erkenningsregelingen zijn dan bedoeld om het kwaliteitsniveau in een branche op een hoger peil te brengen.
Wie stelt de regels op? Met wie worden de regels opgesteld?	<ul style="list-style-type: none"> • Brancheorganisatie • Onafhankelijke organisatie • Semi-overheid • Overheid
Dwingendheid (mate van beperking gedragsvrijheid)	Het opstellen en in stand houden van een erkenningsregeling is kostbaar. De te maken kosten kunnen de instapmogelijkheden verkleinen en gemaakte kosten beletten vaak het uitstappen. In dat geval zouden de investeringen voor niets zijn geweest.
Hardheid (juridische binding)	Partijen dienen zich te houden aan de kwaliteitseisen. Bij niet-nakomen kan men de erkenning verliezen.

Handhaafbaarheid (toezicht, controle en bestraffing):	Vaak gebeurt handhaving door de opsteller van de erkenningsregeling, maar de manier waarop is afhankelijk van de wijze waarop de regeling is opgezet.
Reikwijdte (gerichtheid)	Betrokken instellingen en ondernemingen (zowel de erkende als degene die erkend willen worden).
Wetgevend kader	Sommige erkenningsregelingen vloeien voort uit een wettelijke verplichting. Zo niet, dan gaat het om overeenkomsten die voortvloeien uit het privaatrecht.
Evaluatie	
Voordelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het bevordert de doorzichtigheid van een markt. • Indien nodig kan de overheid de regels met betrekking tot de erkenningsregeling dwingend opleggen. • Overheidstoezicht kan meer gericht worden toegepast, namelijk door een schifting aan te brengen tussen partijen die wel en niet erkend zijn. Bovendien kunnen de eisen in de erkenning als leidraad worden gebruikt voor de gehele sector. • Minder druk op overheid om kwaliteit en veiligheid van producten te reguleren.
Nadelen	<ul style="list-style-type: none"> • De door partijen gestelde criteria kunnen voor de overheid onvoldoende zijn. • Minder sturingsmogelijkheden bij het disfunctioneren van de zelfregulering. • Effectiviteit van de erkenningsregeling als zelfreguleringsinstrument wordt minder naarmate er meer zaken door de overheid verplicht worden gesteld. • Consumenten kunnen denken dat de overheid controleert of de codes worden nageleefd en hebben daarom vertrouwen in de producten van de ondernemingen. Dit is echter valse zekerheid.
Slaagfactoren:	<ul style="list-style-type: none"> • Transparante toelatingsprocedure • Bekendheid van de naam en betekenis van de regeling • Publicatie van een overzicht van erkende ondernemers • Goede klachtenregeling • Het bestaan van een toetsend orgaan dat de onafhankelijkheid waarborgt • Sterke organisatiegraad van de branchevereniging/onafhankelijke organisatie • Hoog dekkingspercentage, i.v.m. geloofwaardigheid van de regeling • Duidelijkheid vooraf over de gestelde eisen • Besluitvorming over toelating dient op onafhankelijke wijze te geschieden • Meerwaarde van de regeling voor afnemers en ondernemers
Faalfactoren:	<ul style="list-style-type: none"> • Diversiteit van ondernemingen onder één erkenningsregeling. • Herkenbaarheid in de markt, onbekend is onbemand. • Betrouwbaarheid, één slechte ervaring met een erkende ondernemer heeft een negatief effect op de gehele regeling. • Erkenningsregeling kan leiden tot afscherming van de markt en eventueel kartelvorming. • Brancheondernemingen kunnen zulke eisen stellen dat nieuwkomers er nadeel van ondervinden. Zo heeft de NMa vastgesteld dat erkenningsregelingen niet mededingingsbeperkend zijn als ze aan een aantal voorwaarden voldoen op het gebied van openheid, transparantie, onafhankelijkheid en aanvaarding van waarborgen die vergelijkbaar zijn met de in de regeling opgenomen criteria .